

[Bjørn Elmquist]

godt have ham til at drage en konklusion. Hvis der skulle komme den konflikt mellem to modstående hensyn, som hr. Lasse Budtz jo ikke helt udelukkede kan opstå i tilfælde af etablering af en nordisk atomvåbenfri zone, og det viser sig, at det skaber problemer i NATO, hvor ligger så prioriteten? Vi har hørt, at socialdemokratiet er tilhænger af det danske medlemskab, det blev sagt helt klart, men når nu der er denne indbyggede konfliktmulighed, så ville jeg også godt have draget en konklusion i den sammenhæng.

Jeg vil godt gentage mit spørgsmål fra før om det med de ensidige danske skridt. Ensigtigt, er det, når Norden ikke er med, mens det ikke er ensigtigt, hvis Norden er med, selv om så resten af Europa og selv om NATO ikke er med? Er det sådan, det skal forstås?

(Kort bemærkning).

Lasse Budtz (S):

Vi hørte udenrigsministeren udtale, at man var interesseret i at få etableret et bredt samarbejde. Det er vi også. Vi er også interesseret i et bredt samarbejde om udenrigspolitikken. Jeg synes ikke, at man af partipolitiske, partitaktiske grunde skulle forsøge at stille spidsfindige spørgsmål. Jeg har helt klart sagt, at socialdemokratiet ikke ser noget alternativ til NATO. Jeg sagde det i min motivering for forespørgslen til udenrigsministeren. Jeg sagde foranlediget af et spørgsmål fra hr. Bjørn Elmquist efter udenrigsministerens redegørelse, at socialdemokratiet mener, at vi kan forblive medlem af NATO samtidig med, at vi tilstræber og måske får oprettet en nordisk atomvåbenfri zone. Det er ikke noget enten-eller, det er et både-og for socialdemokratiet.

Ole Bernt Henriksen (KF):

Jeg synes ikke, vi kan føre denne debat i dag uden meget kort indledningsvis at minde den tredje store, markante indiske leder, der er omkommet som følge af vold. Den første var Gandhi, og den anden var Ali Jinnah. Nu er Indira Gandhi død, og det fornemste, man kan sige om hende, er vel, at hendes livsværk vil bevirke, at det indiske demokrati lever videre.

Hr. Lasse Budtz har i dag fremsat et dagsordensforslag, hvori han gentager det, han

har sagt tidligere. Det gjorde han også i sit indlæg. Jeg skal derfor ikke komme ind på det ved denne lejlighed. Vi kan måske vende tilbage til det senere. Men det er jo en sikkerheds- og udenrigspolitisk debat, vi fører, og jeg vil gerne beskæftige mig med det nye, der er sket, siden vi sidst havde en sådan debat.

Blandt det nye var, at den 8. juni skrev socialdemokratiets politiske ordfører, hr. Svend Auken, i Politiken en artikel om, at Danmark burde stille mod norske tilstande på det udenrigspolitiske område. Jeg læste måske artiklen med særlig interesse, fordi jeg tidligere på året selv havde været inde på ganske tilsvarende tanker. I artiklen refererede hr. Svend Auken arbejdet i det norske storting. Han skrev derefter, at socialdemokratiet gerne så en dialog med regeringen og folketinget med det sigte at genskabe enighed om sikkerhedspolitikken, og efter at have kritiseret den måde, hvorpå vi behandler sikkerhedspolitikken her i folketinget, fremsatte hr. Svend Auken den tanke, at man kunne bede regeringen udarbejde en fyldig redegørelse til folketinget om principper og problemer i dansk udenrigs- og sikkerhedspolitik med nødvendige bilag og dokumentation, der efter en første debat i folketinget gik til behandling i et ad hoc-udvalg med samme medlemskreds som det udenrigspolitiske nævns. Herefter måtte det være udvalgets opgave at udarbejde en beretning til hele folketinget. Denne fremgangsmåde kan, slutter hr. Svend Auken, gennemføres inden for folketingets forretningsorden og vil betyde, at vi får en lige så seriøs parlamentarisk behandling af sikkerhedspolitikken, som man har fået det i det norske storting.

I et Ritzautetelegram, som vi modtog næste dag, uddybede hr. Svend Auken sine betragtninger i Politiken, idet han gav udtryk for, at den sikkerhedspolitiske debat i for høj grad har båret præg af, at to grupper har talt indbyrdes, men ikke med hinanden. Hr. Svend Auken afviste ved den lejlighed, at socialdemokratiet havde været på vild flugt fra sin traditionelle sikkerhedspolitik.

I Information angreb fru Jytte Hilden hr. Svend Aukens initiativ, men det skal jeg ikke gå nærmere ind på. Jeg skal blot minde om, at statsministeren den 15. juni udsendte en pressemeddelelse, hvori statsministeren imødekom hr. Svend Aukens ønske og nedsatte